

■ اعضای هیئت علمی دانشگاه زابل از کتابخانه مرکزی دانشگاه این شهر چه انتظار دارند؟

زهرا اسدزاده

■ چکیده

پژوهش حاضر، به بررسی نیازهای اطلاعاتی اعضای هیئت علمی دانشگاه زابل، جهت تعیین اولویت‌های خدماتی کتابخانه مرکزی و شناخت موانع دسترسی به اطلاعات می‌پردازد. این پژوهش، با استفاده از تحقیق پیمایشی انجام شده است. تجزیه و تحلیل اطلاعات نشان می‌دهد کتاب و نشریات ادواری و مجلات الکترونیکی از مهم‌ترین منابع مورد استفاده در رفع نیازهای اطلاعاتی اعضای هیئت علمی است. ۴۲/۱ درصد از اعضا به استفاده از منابع الکترونیکی و دیجیتالی تمایل دارند. هدف از کسب اطلاعات نیز راهنمایی در تهیه مسئله پروپوزال (۵۸/۹ درصد)، ارتقای مهارت شغلی در تدریس (۳۶/۸ درصد)، تألیف کتاب و مقاله (۲۹/۵ درصد)، شناسایی منابع تخصصی (۲۸/۴ درصد)، و روزآمد کردن اطلاعات تخصصی (۲۷/۴ درصد) عنوان شده است. نبودن سالن مطالعه مناسب برای اعضای هیئت علمی، کمبود منابع کافی در کتابخانه، عدم آگاهی از وجود منابع اطلاعاتی، محدودیت وقت و اشتغال زیاد، و کمبود همکاری‌های بین کتابخانه‌ای از مهم‌ترین عوامل مؤثر در عدم دسترسی به اطلاعات ذکر شده است.

■ کلیدواژه‌ها

دانشگاه زابل؛ اعضای هیئت علمی؛ نیازهای اطلاعاتی؛ دسترسی به اطلاعات

اعضای هیئت علمی دانشگاه زابل از کتابخانه مرکزی دانشگاه این شهر چه انتظار دارند؟

زهرا اسدزاده^۱

دریافت: ۱۳۸۹/۱/۲۴ پذیرش: ۱۳۸۹/۶/۳

مقدمه

در عصر ارتباطات و اطلاعات، برای دریافت اطلاعات و رفع نیازهای اطلاعاتی و با توجه به حجم گسترده اطلاعات مرتبط، مهم‌ترین مسئله، شناخت دقیق خصوصیات و ویژگی‌های نیازهای اطلاعاتی از جمله کمیت، کیفیت، نوع منبع، سرعت تحویل، و توجه به آنها در طراحی سیستم اطلاع‌رسانی، مجموعه‌سازی، و اشاعه اطلاعات است. چرا که اطلاعات قدرت و توانایی به حساب می‌آید قدرتی که به توسعه فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی، و سیاسی هر کشوری منجر می‌شود. نیازهای اطلاعاتی و رفتار اطلاع‌یابی دو زمینه تحقیقاتی مهم در مطالعات مربوط به استفاده‌کنندگان ذکر می‌شوند و مفاهیمی مکمل یکدیگرند. نیازهای اطلاعاتی، نیازهایی هستند که از طریق منابع کتابخانه‌ای و خدمات اطلاع‌رسانی تأمین می‌گردند (بابایی، ۱۳۷۶، ص ۴۲ - ۵۸).

کتابداران و دیگر متخصصان اطلاع‌رسانی برای اینکه بتوانند اطلاعات مورد نیاز کاربران را فراهم کنند باید از نیازها و رفتار اطلاع‌یابی آنان آگاهی کامل داشته باشند تا بتوانند جهت تهیه منابع اطلاعاتی مناسب، تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی دقیقی داشته باشند.

تعریف مسئله

افراد، در گروه‌های مختلف علمی برای استفاده از اطلاعات مورد نیاز خود شکل خاصی

^۱ کارشناس ارشد کتابداری و
اطلاع‌رسانی کتابخانه مرکزی
دانشگاه زابل
za_assdzadeh@yahoo.com

از منابع اطلاعاتی را مورد استفاده قرار می‌دهند و با توجه به اینکه در عصر حاضر، منابع اطلاعاتی از نظر نوع و شکل ظاهری متفاوت شده‌اند یکی از وظایف مهم کتابدار انتخاب و تهیه مواد مناسب جهت رفع نیازهای اطلاعاتی مراجعه‌کنندگان است؛ و با توجه به افزایش میزان اطلاعات و آلودگی اطلاعات، شناخت منابع و استفاده بهینه از آنها، ضروری است که نیازهای اطلاعاتی هر فرد یا جامعه به‌درستی شناسایی و برای تهیه منابع به دقت برنامه‌ریزی شود تا از اتلاف وقت، هدر رفت هزینه، و انباشت اطلاعات نامرتبط جلوگیری شود. بنابراین، می‌توان گفت که نخستین اصل در فرایند اطلاع‌رسانی، نیازسنجی اطلاعات یا شناسایی دقیق نیازهای اطلاعاتی و رفع موانع عدم دسترسی به اطلاعات کاربران است.

با توجه به اینکه دانشگاه زابل قطب علمی منطقه سیستان محسوب می‌شود، لزوم انجام چنین پژوهشی جهت ارزیابی نیازهای اطلاعاتی، رفع موانع در دسترسی به اطلاعات جهت بهبود بخشیدن به امر مجموعه‌سازی در کتابخانه مرکزی دانشگاه ضروری به نظر می‌رسد.

پرسش‌های اساسی

۱. انواع اطلاعات مورد استفاده اعضای هیئت علمی کدام‌ها هستند؟
۲. نیاز اعضای هیئت علمی به منابع اطلاعاتی به چه منظوری است؟
۳. نقش اینترنت و پایگاه‌های اطلاعاتی در تأمین نیازهای اطلاعاتی به چه میزان است؟
۴. زبان منابع مورد استفاده اعضای کدام است؟
۵. منابع تخصصی موجود در کتابخانه تا چه حد نیازهای اطلاعاتی اعضای هیئت علمی را مرتفع می‌سازد؟
۶. مشکلات و موانع دستیابی به منابع اطلاعاتی کدام‌اند؟

هدف پژوهش

دانشگاه‌ها به‌عنوان مراکز فعالیت‌های پژوهشی و اعضای هیئت علمی از مهم‌ترین مؤلفه‌های نظام آموزش عالی و اطلاعات از عناصر مهم هر پژوهش و تولید علم به‌شمار می‌روند. هدف اصلی این پژوهش، بررسی و شناخت نیازهای اطلاعاتی اعضای هیئت علمی دانشگاه زابل است.

از اهداف فرعی این پژوهش، آگاهی از مسائل و مشکلات اطلاع‌رسانی برای اعضای هیئت علمی، دستیابی به راهکارهای مناسب برای سیاست‌گذاری، و اولویت‌بندی در امر سفارش و تهیه منابع اطلاعاتی مناسب برای آنهاست.

2. Information pollution

روش پژوهش

این پژوهش با استفاده از روش پیمایشی و از نوع توصیفی انجام شده است.

جامعه آماری پژوهش و روش گردآوری اطلاعات

جامعه مورد نظر، کلیه اعضای هیئت علمی در همه رشته‌های موجود در دانشگاه زابل می‌باشند.

برای جمع‌آوری اطلاعات از پرسشنامه استفاده شد. این پرسشنامه حاوی ۲۷ سؤال بسته و ۳ سؤال باز بود. در این پژوهش ۱۵۰ پرسشنامه توزیع شد که تعداد ۹۵ پرسشنامه تکمیل و عودت داده شده است.

پیشینه پژوهش

ارزیابی نیازهای اطلاعاتی از دهه ۱۹۲۰ آغاز گردید و افزایش و انباشت اطلاعات و رشد فناوری در دهه‌های اخیر موجب افزایش پژوهش در این زمینه شده است. تحقیقات نشان می‌دهد که بررسی‌های انجام شده در این زمینه، تا ۱۹۸۵، بیشتر بر نیازهای اطلاعاتی گروه‌های مهندسی و علوم و فناوری متمرکز بوده و در سال‌های اخیر در دیگر رشته‌های تخصصی مثل پزشکی، علوم انسانی، و زیست‌شناسی نیز انجام شده است (مزینانی، ۱۳۷۶، ص ۱۰-۱۲).

ماهونی^۳ (۲۰۰۲)، در پژوهشی با عنوان «احترام سازمان و ارزیابی نیازهای اطلاعاتی بیماران پیش از بستری شدن» در منطقه بهداشت مرکزی و یکتوریا چنین نتیجه‌گیری می‌کند که چهار موضوع درستی، ثبات، آشکارسازی، و مدت زمان بستری شدن بیماران از اهمیت زیادی برخوردار است. همچنین، این محقق ذکر کرده است که شناسایی نیازهای اطلاعاتی این افراد، افزایش رضایت کارمندان نسبت به آموزش بیماران، و کاهش لیست‌های انتظار برای اعمال جراحی را به دنبال دارد.

جانکووسکا^۴ (۲۰۰۴)، در مطالعه‌ای به تعیین نیازهای اطلاعاتی استادان دانشگاه آیداهو در محیط چالش‌آور فناوری اطلاعاتی و ارتباطی پرداخته است. این پژوهش از نوع پیمایشی بوده و بر میزان استفاده این افراد در استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطاتی در انجام کار پژوهش و تدریس تکیه داشت. در این تحقیق به مواردی چون اولویت‌های اعضای هیئت علمی، محدودیت‌های کتابخانه‌ها در ارائه اطلاعات و نیز پیشنهاداتی برای بهبود پرداخته شده است.

بشیری (۱۳۸۲)، در پژوهشی با عنوان «سنجش نیازهای اطلاعاتی محققان وزارت

3. Mohony

4. Jankowska

جهاد کشاورزی» دریافت که محققان این وزارتخانه از کتاب ۱۸/۸ درصد، نشریات ادواری (مجلات) ۱۸/۵ درصد، بانک‌های اطلاعاتی ۱۸/۳، و اینترنت ۱۴/۱ درصد جهت رفع نیازهای اطلاعاتی خود استفاده می‌کنند. ۱۶/۶ درصد از حجم اطلاعات مورد نیاز آنها به زبان انگلیسی و ۳۷/۸ درصد به زبان فارسی است. همچنین، نتایج نشان می‌دهد که از نظر اولویت‌بندی منابع اطلاعاتی در تأمین اطلاعات مورد نیاز محققان، بانک‌های اطلاعاتی با ۶۹۸ امتیاز، مجلات با ۶۷۲ امتیاز، کتاب با ۶۶۵ امتیاز، و گزارش‌های تحقیقاتی با ۵۹۸ امتیاز، بیشتر از سایر منابع اهمیت دارند.

صفری راد (۱۳۸۲)، به بررسی نیازهای اطلاعاتی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه شیراز پرداخته است. یافته‌ها نشان می‌دهد که نشریات ادواری و کتاب از مهم‌ترین منابع کسب اطلاعات هستند، محدود بودن امکانات برای دریافت اطلاعات از خارج، موجود نبودن منبع اطلاعاتی در کتابخانه، عدم دسترسی بهنگام به اطلاعات، و محدود بودن ساعات کار کتابخانه از مهم‌ترین عوامل عدم دسترسی به اطلاعات است.

گونه فراهانی (۱۳۸۶)، در پژوهشی به شناسایی نیازهای اطلاعاتی پژوهشگران مرکز تحقیقات، مطالعات و سنجش برنامه‌های صدا و سیما، میزان استفاده آنان از منابع و نیز شناخت موانع در دستیابی به اطلاعات پرداخت. این پژوهش نشان می‌دهد که پژوهشگران به استفاده از منابع فارسی بیشتر تمایل دارند (۵۰ درصد). همچنین ۶۰ درصد افراد جامعه مورد تحقیق، اطلاعات مورد نیاز خود را از کتاب کسب می‌کنند. هدف از کسب اطلاعات نیز انجام طرح‌های تحقیقاتی (۷۰ درصد)، روزآمد کردن اطلاعات تخصصی (۱۸ درصد)، و ترجمه و تألیف (۹ درصد) است. مهم‌ترین مانع در دسترسی به اطلاعات نبود منابع مورد نیاز در کتابخانه (۵۱ درصد) عنوان شده است.

یافته‌های پژوهش و تجزیه و تحلیل آنها

اطلاعات جمع‌آوری شده با استفاده از نرم‌افزار اسپ.پی.اس.اس. مورد تجزیه و تحلیل انجام گرفت. اهم یافته‌های پژوهش که در قالب جداول آمده است به شرح زیر می‌باشد.

اطلاعات مندرج در جدول ۱ نشان می‌دهد از مجموع ۹۵ عضو هیئت علمی مورد نظر در این پژوهش، ۴۹ نفر (۵۱/۶ درصد) کارشناس ارشد و ۴۶ نفر (۴۸/۴ درصد) دارای مدرک دکتری هستند.

میزان تحصیلات	فراوانی	درصد
کارشناسی ارشد	۴۹	۵۱/۶
دکتری	۴۶	۴۸/۴
جمع	۹۵	۱۰۰

جدول ۱

توزیع فراوانی میزان تحصیلات اعضای هیئت علمی بر اساس مدرک تحصیلی

جدول ۲

توزیع فراوانی میزان استفاده
از منابع اطلاعاتی برحسب زبان

زبان	فراوانی	درصد
فارسی	۲۷	۲۸/۴
انگلیسی	۶۴	۶۷/۴
فرانسه	۲	۲/۱
آلمانی	۲	۲/۱

همانگونه که در جدول ۲ مشاهده می شود منابع اطلاعاتی مورد استفاده اعضای هیئت علمی بیشتر به زبان انگلیسی با فراوانی ۶۴ مورد (۶۷/۴ درصد) از کل اطلاعات مورد نیاز آنها را شامل می شود، اطلاعات مورد استفاده به زبان فارسی ۲۷ مورد (۲۸/۴ درصد)، فرانسه با فراوانی ۲ مورد (۲/۱ درصد)، و آلمانی با فراوانی ۲ مورد (۲/۱ درصد) به ترتیب در جایگاه های دوم، سوم، و چهارم قرار دارد.

منابع اطلاعاتی	فراوانی	درصد
کتاب	۵۲	۵۴/۷
مجلات الکترونیکی	۳۹	۴۱/۱
نشریات ادواری	۳۵	۳۶/۸
اینترنت	۳۴	۳۵/۸
پروانه ثبت اختراعات	۳۱	۳۲/۶
اخبار و اطلاعات علمی	۲۹	۳۰/۵
استانداردها	۲۷	۳۲/۶
لوح های فشرده	۲۶	۲۷/۴
گزارش های تحقیقاتی	۲۴	۲۵/۳
کاتالوگ ها	۲۵	۲۶/۳
پایان نامه ها	۱۹	۲۰

جدول ۳

توزیع فراوانی میزان
استفاده اعضای هیئت علمه
از منابع اطلاعاتی

بر اساس اطلاعات مندرج در جدول ۳، کتاب پراستفاده‌ترین منبع اطلاعاتی جامعه موردنظر، با ۵۴/۷ درصد در رتبه اول قرار دارد. مجلات الکترونیکی ۴۱/۱ درصد و نشریات ادواری با ۳۶/۸ درصد رتبه دوم و سوم را به خود اختصاص داده‌اند. اینترنت (۳۵/۸ درصد)، پروانه ثبت اختراعات (۳۲/۶ درصد)، اخبار و اطلاعات علمی (۳۰/۵ درصد)، استانداردها (۳۲/۶ درصد)، لوح‌های فشرده (۲۷/۴ درصد)، گزارش‌های تحقیقاتی (۲۵/۳ درصد)، کاتالوگ‌ها (۲۶/۳ درصد)، و پایان‌نامه‌ها (۲۰ درصد) در رتبه‌های بعدی قرار دارند.

درصد	فراوانی	نوع منبع اطلاعاتی
۲۴/۲	۲۳	منابع چاپی
۴۲/۱	۴۰	منابع الکترونیکی
۳۳/۷	۳۲	هر دو به اندازه

جدول ۴

توزیع فراوانی استفاده از نوع منابع اطلاعاتی

همانطور که مشاهده می‌شود اعضای هیئت علمی تمایل بیشتری به استفاده از منابع الکترونیکی و دیجیتالی (۴۲/۱ درصد) دارند. میزان استفاده از هر دو نوع منابع چاپی با ۳۲ مورد (۳۳/۷ درصد) رتبه دوم و منابع چاپی با ۲۳ مورد (۲۴/۲ درصد) رتبه سوم را به خود اختصاص داده است.

درصد	فراوانی	موارد استفاده
۵۸/۹	۵۶	راهنمایی در تهیه پروپوزال
۳۶/۸	۳۵	ارتقای مهارت شغلی در تدریس
۲۹/۵	۲۸	تألیف کتاب و مقاله
۲۸/۴	۲۷	شناسایی منابع تخصصی
۲۷/۴	۲۶	روزآمد کردن اطلاعات تخصصی
۲۳/۲	۲۲	حفظ صلاحیت حرفه‌ای
۲۳/۲	۲۲	شرکت در سمینارها و کنفرانس‌ها
۱۸/۹	۱۸	انجام طرح و پروژه تحقیقاتی

جدول ۵

توزیع فراوانی نحوه کاربرد اطلاعات

اطلاعات مندرج در جدول ۵، موارد استفاده اطلاعات را توسط اعضای هیئت علمی نشان می‌دهد. استفاده از منابع اطلاعاتی به منظور تهیه مسئله پروپوزال با ۵۶ مورد (۵۸/۹ درصد) بیشترین سهم را به خود اختصاص داده است. ارتقای مهارت شغلی در تدریس با ۳۵ مورد (۳۶/۸ درصد) در جایگاه دوم، و تألیف کتاب و مقاله با ۲۸ مورد (۲۹/۵ درصد) در جایگاه سوم قرار دارد. شناسایی منابع تخصصی با ۲۷ مورد (۲۸/۴ درصد)، روزآمد

کردن اطلاعات تخصصی با ۲۶ مورد (۲۷/۴ درصد)، حفظ صلاحیت حرفه‌ای و شرکت در کنفرانس‌ها با ۲۲ مورد (۲۳/۰۲ درصد)، و انجام طرح و پروژه تحقیقاتی با ۱۸ مورد (۱۸/۹ درصد) در رتبه‌های بعدی قرار گرفته‌اند.

متغیر	فراوانی	درصد
نبودن سالن مطالعه مناسب	۵۷	۶۰
کمبود منابع کافی در کتابخانه	۵۵	۵۷/۹
عدم آگاهی از وجود منابع	۵۲	۵۴/۷
محدودیت وقت و اشتغال زیاد	۳۴	۳۵/۸
کمبود همکاری‌های بین کتابخانه‌ای	۳۲	۳۳/۷
عدم مهارت فردی در جست‌وجوی منابع	۲۸	۲۹/۵
عدم آشنایی با زبان‌های خارجی	۲۶	۲۷/۴
ناتوانی در استفاده از کامپیوتر	۲۴	۲۵/۳
کمبود متخصص کتابداری	۲۳	۲۴/۲

جدول ۶

توزیع فراوانی عوامل مؤثر در عدم دسترسی به اطلاعات

همانگونه که مشاهده می‌شود در زمینه موانع دسترسی به اطلاعات، نبودن سالن مطالعه مناسب با ۵۷ مورد (۶۰ درصد) مهم‌ترین عامل محسوب می‌شود. کمبود منابع کافی در کتابخانه با ۵۵ مورد (۵۷/۹ درصد) عامل دوم، و عدم آگاهی از وجود منابع با ۵۲ مورد (۵۴/۷ درصد) عامل سوم ذکر شده است. محدودیت وقت و اشتغال زیاد (۳۵/۸ درصد)، کمبود همکاری‌های بین کتابخانه‌ای (۳۳/۷ درصد)، عدم مهارت فردی در جست‌وجوی منابع (۲۹/۵ درصد)، عدم آشنایی با زبان‌های خارجی (۲۷/۴ درصد)، ناتوانی در استفاده از کامپیوتر (۲۵/۳ درصد)، و کمبود متخصص کتابداری و اطلاع‌رسانی (۲۴/۲ درصد) از دیگر موانع دسترسی به اطلاعات محسوب می‌شود.

پاسخ به پرسش‌های اساسی

در پاسخ به پرسش اول «انواع منابع اطلاعاتی مورد استفاده اعضای هیئت علمی» بر اساس یافته‌های پژوهش، مهم‌ترین منبع اطلاعاتی با ۵۲ مورد (۵۴/۷ درصد) به‌شمار

می‌رود. مجلات الکترونیکی (۴۱/۱ درصد)، نشریات ادواری (۳۶/۸ درصد)، اینترنت (۳۵/۸ درصد)، پروانه ثبت اختراعات (۳۲/۶ درصد)، اخبار و اطلاعات علمی و فنی (۳۰/۵ درصد)، استانداردها (۳۲/۶ درصد)، لوح فشرده (۲۷/۴ درصد)، گزارش‌های تحقیقاتی (۲۵/۳ درصد)، کاتالوگ‌ها (۲۶/۳ درصد)، و پایان‌نامه‌ها (۲۰ درصد) در رتبه‌های بعدی قرار دارند. در پاسخ به پرسش دوم «منابع اطلاعاتی به چه منظوری به کار می‌رود؟» نتایج نشان می‌دهد که هدف اصلی کسب اطلاعات اعضای هیئت علمی کسب راهنمایی در تهیه مسئله پروپوزال (۵۷/۹ درصد) است.

ارتقای مهارت شغلی در تدریس (۳۶/۸ درصد)، تألیف کتاب و مقاله (۲۹/۵ درصد)، شناسایی منابع تخصصی (۲۸/۴ درصد)، روزآمد کردن اطلاعات تخصصی (۲۷/۴ درصد)، حفظ صلاحیت حرفه‌ای، شرکت در سمینارها (۲۳/۲ درصد)، و انجام طرح‌های پژوهشی (۱۸/۹ درصد) از دیگر اهداف کسب اطلاعات جامعه آماری مورد نظر است.

در پاسخ به پرسش سوم «اهمیت نقش اینترنت و پایگاه‌های اطلاعاتی در تأمین نیازهای اطلاعاتی»، یافته‌ها نشان می‌دهد که ۵۴/۷ درصد از جامعه آماری نقش اینترنت را خیلی زیاد، ۳۰/۵ درصد زیاد، ۱۰/۵ درصد متوسط، و ۲/۱ درصد خیلی کم و کم توصیف کرده‌اند.

در پاسخ به سؤال چهارم «زبان منابع مورد استفاده اعضای هیئت علمی» نتایج نشان می‌دهد که زبان انگلیسی (۶۷/۴ درصد) بیشترین استفاده را دارد. زبان فارسی (۲۸/۴ درصد)، و زبان‌های فرانسه و آلمانی (۲/۱ درصد) در رتبه‌های بعدی قرار دارند.

در پاسخ به سؤال پنجم «منابع تخصصی موجود در کتابخانه تا چه حد نیازهای اطلاعاتی اعضای هیئت علمی را مرتفع می‌سازد؟» نتایج نشان می‌دهد که جامعه آماری منابع تخصصی موجود کتابخانه را ۴۹/۵ درصد متوسط، ۲۱/۱ درصد زیاد، ۲۰ درصد کم، ۸/۴ درصد خیلی کم، و ۱/۱ درصد خیلی زیاد توصیف کرده‌اند.

در پاسخ به سؤال ششم «مهم‌ترین موانع و مشکلات دستیابی به منابع اطلاعاتی» را جامعه آماری چنین بیان کردند. نبودن سالن مطالعه مناسب (۶۰ درصد)، کمبود منابع کافی در کتابخانه (۵۷/۹ درصد)، و عدم آگاهی از وجود منابع (۵۴/۷ درصد) از مهم‌ترین موانع به‌شمار می‌رود. محدودیت وقت و اشتغال زیاد (۳۵/۸ درصد)، کمبود همکاری‌های بین کتابخانه‌ای (۳۳/۷ درصد)، عدم آشنایی با زبان‌های خارجی (۲۷/۴ درصد)، ناتوانی در استفاده از کامپیوتر (۲۵/۳ درصد)، و کمبود متخصص کتابداری (۲۴/۲ درصد) به‌عنوان دیگر موانع ذکر شده است.

نتیجه‌گیری و پیشنهادات

طبق نتایج به‌دست آمده، کتاب و مجلات الکترونیکی و نشریات ادواری بیشترین میزان

استفاده را دارند؛ بنابراین، باید نسبت به تهیه این منابع اطلاعاتی، با تخصیص اعتبار ارزی و ریالی و سفارش منظم اهتمام ورزید. همانگونه که نتایج تحقیق بشیری نیز نشان می‌دهد میزان استفاده محققان وزارت جهاد کشاورزی از منابع چاپی بیشتر است؛ بنابراین، پیشنهاد می‌شود مجموعه‌سازی کتابخانه با توجه به نظرات و پیشنهادات و هماهنگی بیشتر اعضای هیئت علمی و تأکید بر مجموعه‌سازی بر مبنای نیازهای اطلاعاتی آنان انجام شود.

همچنین، اختصاص سالن مطالعه مناسب جهت اعضای هیئت علمی پیشنهاد می‌شود. کمبود منابع کافی در کتابخانه، عدم آگاهی از وجود منابع، و محدودیت وقت از دیگر عوامل مهم عدم دسترسی به اطلاعات بیان شده است. صفری‌راد، در بررسی نیازهای اطلاعاتی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه شیراز، مهم‌ترین عوامل عدم دسترسی به اطلاعات را موجود نبودن منبع اطلاعاتی در کتابخانه و محدود بودن امکانات برای دریافت اطلاعات ذکر می‌کند. بنابراین، ضروری است تهیه منابع کافی و اطلاع‌رسانی دقیق و منظم از منابع جدید کتابخانه از طریق خدمات آگاهی‌رسانی جاری (همانند بولتن‌های جاری، کتابشناسی‌ها، و اطلاع‌رسانی از طریق سایت) انجام گردد که این امر موجب صرفه‌جویی در وقت آنها می‌شود و همچنین باعث رفع مشکل محدودیت وقت و اشتغال زیاد آنها می‌گردد.

همچنین، پیشنهاد می‌شود جهت استفاده بهینه از امکانات موجود در دانشگاه و ارتقای سطح سواد اطلاعاتی اعضای هیئت علمی، مسئولان دانشگاه اقدام به برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی کامپیوتر در زمینه استفاده از منابع اطلاعاتی و پایگاه‌های اطلاعاتی نمایند. جهت بهبود وضعیت موجود، ایجاد یک بخش مستقل در کتابخانه، به منظور ارائه خدمات اطلاع‌رسانی، خدمات‌گزینی اطلاعات، جست‌وجو در پایگاه‌های اطلاعاتی مورد نیاز، و امکان دسترسی به اینترنت پر سرعت جهت استفاده کلیه اعضای هیئت علمی به منظور دسترس پذیری اطلاعات مورد نیاز اعضای هیئت علمی در کمترین زمان نیز پیشنهاد می‌شود.

منابع

- بابایی، محمود (۱۳۷۶). «مبانی نیازسنجی اطلاعات». *اطلاع‌رسانی*، ۱۲ (۴): ۴۲-۵۸.
- بشیری، جواد (۱۳۸۲). «سنجش نیازهای اطلاعاتی محققان وزارت جهاد کشاورزی». *فصلنامه کتاب*، ۱۴ (۳): ۴۸-۵۴.
- صفری‌راد، فاطمه. «نیازهای اطلاعاتی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه شیراز». *فصلنامه کتاب*، ۱۵ (۴): ۸۸-۱۰۲.
- گونه فراهانی، مریم (۱۳۸۶). «نیازهای اطلاعاتی پژوهشگران مرکز تحقیقات، مطالعات و سنجش برنامه‌ای صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران». *فصلنامه کتاب*، ۱۸ (۱): ۱۹۳-۲۰۴.

مزینانی، علی (۱۳۷۶). «بررسی نیازها و کاربردهای اطلاعات در جوامع آموزش و پژوهش». *پیام کتابخانه*، ۷(۲): ۱۰-۱۲.

Jankowska, Anna Maria (2004). "Identifying university professor's information need in the challenging environment of information and communication technologies". *The Journal of Academic Librarianship*, 30 (1): 51 – 66.

Mahony, Eileen Mcaree (2002). *Listening and learning: Exploring patients information needs as they themselves for hospitalization*. Canada: Royal Roods University.

